

TURCZI ISTVÁN

Ermitázs

JELENETEK JEDLIK ÁNYOS IFJÚKORÁBÓL

Ora et labora

Szigorúan elkülönített részben laktak.
Czuczorral került egy szobába.
Ő is István volt a beavatás előtt,
most már egyikük sem az.
A keresztfolyosóból körülvelt
kvadratúrára nézett az ablakuk.
A fiatal novíciusok ablakai nem kifelé
néztek, a csodás dunántúli tájra,
a messze kéklő hegyek, a síkságon fekvő
zajos város vagy a szemhatáron kanyargó
Duna irányába, nem. Erre semmi szükség.
Az akaratlan feltörő gondolatok és emlékek,
az elvagyódás helyett a szerzetesi élet napi
ritmusa. Kívülről fújni a Regulát, összekulcsolt
kézzel, lehajtott fővel járni, sokat térdepelni.
Megismerni a rend történetét, olvasni
a latin–görög klasszikusokat. Mindezt
szigorúan szabott napirend szerint.
A hórák és vesperák imáit reggel, illetve
délután kellett elmondani vagy elénekelni.
És akkor még ott voltak az éjszakai órák
imádságai, a matutinum és laudes.
Esténként a senior szobájában ültek.
Félórás lelkiolvasmány, amit szerettek.
Kellemes, lobogó gyertyafénynél,
félíg hunyt szemmel olvasták
felváltva a nagy szentek tanításait.
A rendalapító Szent Benedek útját
újra meg újra felidéztek, memorizálták.
Miként Szímón a házfalak,

a dolgok itt is egybeértek.
Ányos atya ígéretet kapott,
hogy a novíciusi év letelte után
természettudományt tanulhat
a győri bencés gimnáziumban.
Ekkoriban Győrött jogakadémia
is működött; Deák Ferenc volt az egyik
hallgatója. Többen közülük oda vágytak.
A tudás megtart minket, ahogy fohász
az eget, mondta Czuczor Gergelynek, akit
az irodalom vonzott és a városi élet.
Tanárnak készültek mind a ketten.
A kolostori kert felől átható birsillatot
sodort feléjük a későtavaszi szél.

